

Krimmland

U. q. 97.

16

COLLEGII FEUDALIS
DISPUTATIO XIII.
DE FEVDIS NON PRO-

PRIIS.

Quam

M. D. C. E. A.

PRÆSIDE AMPLISSIMO
CLARISSIMO QVE VIRO, DOMINO THO-
MA FRANZIO, IC. Feudaliumq; consuetud. in
Almâ VVitebergensi Professore publico
defendendam proponit,

MARTINUS IEMNICIUS,
Mysnensis.

XVI. Decembr.

WITEBERGÆ,
Typis M. Georgij Mullerj,
Anno M. D. XCVI.

TAM SVA QVAM AVITA
NOBILITATE, ERUDITIONIS LAU.
de, & virtutum splendore commendatil.
simis juvenibus,

CHRISTIANO MÖNCHAVEN,
IN NASSAV ET SEGER.
ANTONIO NAZMER, IN
Gutzmin & Ristau.
CHILIANO GOLTSTEIN, PA-
tricio Saxohalensi in Passendorff.

EQUITI-
BVS Pome-
ranie.

Zugleich hanc, de feudis non proprijs, Honoris, Amoris,
& amicitiae p[ro]mulgatio[n]. T.

Respondens.

CONTINVATIO.

Esdum à qualitatibus adiunctis dividitur in proprium, & non proprium. (a) Hactenus de proprijs disquisitum est, sequitur, ut de non proprijs, in *συζητήσεως* hujus thesibus breviter dispiciamus. Recto enim benè cognito, facilis est obliqui dijunctio. (b)

(a) *s. fi. de his qui feud. dare poss. c. vniuers. de consuet. rellē feudi. Alvar. in praelud. feudi. n. 23. Zas in Epit. feudali de feudis degenerantibus. Rosenthal. c. 2. concl. 27. & seq. Vultejus lib. I. feud. c. 8. n. 38. fol. 340. Dominus Franzius in principio prael. suarum in consuet. feudi.*

(b) *Vvesenb. de feudis c. 2. n. 10. Phil. Mel. in Dialect. suis lib. 4. fol. 342. Titelm. in præf. lib. 6. sua Dialect. de Elenchis Sophist.*

THEISIS PRIMA.

Est autem seudum non proprium sive degenerans quod propriam feudi naturam non habet, sed in feudi naturalibus mutantum vel alteratum est.

c. 1. de feudo non habente propr. feudi. naturam. s. fi. de his qui feudum dare poss. c. 1. de feudis improprijs Vvesenb. d. c. 2. n. 10. Borch. c. 4. de feudis n. 29. Schrad. p. 2. c. 3. n. 2. Vultejus lib. I. feud. c. 8. n. 38. Dominus Franzius d. loco.

II.

Alterantur vel mutantur naturales feudorum priorum qualitates, vel juris feudalis dispositione: (a) vel pacto & conventione. Et efficitur feudum non proprium, si vel ab uno à priorum feudorum qualitatibus, quas in genere habent, discessum fuerit.

(a) *c. 1. de feudo Guard. & Guast. c. 1. de feudis habitationum c. 1. quis dicatur Dux. ipsa juris feudalis disposuione, quia feudalis consuetudo, quædam feuda perpetua esse noluit, ut sunt fen-*

da Guardiae, Castaldiae, cameræ, cavenæ &c. ideo etiam à vno male
feuda nuncupantur.

ZÄTHERA I.

Quid si ab horum feudorum degenerantium qualitatibus
naturalibus pacto vel conventione non nihil recedatur? Quate-
nus ad communem feudorum naturam accedunt, eatenus pro-
pria ejusmodi feudi fieri dicendum erit. Posse verò feuda tem-
poralia pacto fieri perpetua, comprobatur. c. Vnico de feudis
habitationum, ibi, nisi specialiter actum sit.

c. Vnico de feud. Guard. & Guast. ibi, nisi ad certum tempus c.
Vn. de feud. impropriam nat. hab. Vult. lib. I. feud. c. 8. n. 38.
fol. 342.

ZÄTHERA II.

An feuda Soldatæ à feudis cameræ sive cavenæ discrimi-
nentur, quæritur? Videbimus, ajunt quidam, (a) quidam ne-
gant. Aliquam tamen differentiam (illa licet magna non sit)
constituentibus astipulabimur, propter expressum juris feudi-
stici textum. (b)

(a) Borch. de feudis c. 4. n. 50.

(b) c. 1. quis dicitur Dux. Alvar. in d. c. quis dic. dux. n. 2.
Thomas de Marinis tit. 16. Belviso lib. 2. c. 29. Rosenth. c. 2.
concl. 30. Vult. feud. lib. 1. d. c. 8. n. 15. fol. 289. Feuda enim
cameræ & cavenæ, ob præstatum servitium, ex camera sive era-
rio Domini certâ quantitate, sive ex canua, hoc est, ex penuario
vini & frumenti percipiuntur. Soldata verò, est quidem præstatio
annua, sed gratuita, & quæ præcipue nobilibus ad paupertatem
redactis solita erat dari attestante Gothofredo in d. c. quis dicitur
dux.

ZÄTHERA III.

Num hujusmodi feuda cameræ cavenæ, &c. sint feuda ab-
solutè non propria Ulterius hic disquiritur? dicemus & contra-
dicemus, consideratione sed diversâ: Respectu naturæ feudorum
generalis, quâ debent esse perpetua, non propria illa afferemus;
Respectu verò sui ipsius propriæ eadem cum Vulteo dicemus.
Quoniam hanc, & non aliam qualitatem sive naturam à consue-
tudine feudali acceperunt.

c. un. de feud. Guard. & Guast. c. un. & similiter 4. si de Invest.
feud. controv. fuerit. c. un. in fi. de contentione inter Dominum
& fidelem c. un. de pign. dato feudo. Vult. lib. I. feud. d. c. 8. n.
38. fol. 343.

Feudum

IV.

Feudum ergo non proprium sive degenerans primum erit, quod sine investitura conceditur, quod fit, quando Vasallus, vo- lente domino, omnibus alijs solemnitatibus omissis, corporalē rei possessionem occupat. (a) Forma enim in feudo hujusmodi non nihil alteratur, quae in petitione Investituræ, Investiturâ ipsâ, & fidelitatis præstatione consistit. (b) Vel potius in solâ fidelitate, quae anima feudi recte appellatur, cum sine eâ, nec beneficium nec feudum tale acquiratur, aut conservetur.

(a) c. un. de feudi cognitione c. un. in pr. quid sit Investitura. c. un. per quos fiat invest. c. un. quid præcedere debet. c. un. de Invest. de re alien. facta c. un. de Invest. alien. benef. Alvar. in S. Insuper. 2. de prob. feud. alien. per Fred. Dyn. c. 1. de R. I. in 6. Ias. præl. feud. n. 12. Curt. Iunior. de feud. p. 2. q. 4. n. 14. Bart. cons. 127. n. 9. vol. 3. Zaf. p. 6. n. 5. & 27. Mozius de subst. feud. n. 33. Gozad. cons. 8. n. 21. & seq. Grat. cons. 9. n. 113. Menoch. cons. 1. n. 21. vol. 1. Duar. de feudis c. 7. n. 12. Hartm. præt. obs. tit. de feud. obs. 7.

(b) d. c. Unico feudi cogn. c. 16. s. fi. per quos fiat Invest. c. quid præced. debet Investitura vel fidelitas. c. un. de nova forma fidelitatis c. un. de consuet. recte feudi. Zaf. p. 12. n. 38. Moz. de diuis. feudi n. 39. & 77. Dominus Franzius in præl. suis in consuet. feud.

ZKTRM&c.

Quid de illo feudo, cuius nec investitura probatur, neq; de aliqua duntaxat concedentis voluntate docetur? Feudum hoc neq; proprium, neq; non proprium censemus. Nam feudum sive rectum, sive non rectum, per Investituram constituantur necessum est: Illâ vel propriâ vel abusivâ. (a) Petitione autem renovationæ Investituræ, & renovatione ipsâ, per conventionem remissis, feudum non proprium definiemus.

(a) Gozad. d. consil. 8. n. 21. Grat. consil. 9. n. 113. Vol. 2. Pa- risine consil. 25. n. 9. vol. 1. Menoch. consil. 252. n. 7. & consil. 255. n. 9.

(b) Zaf. p. Vlt. epit. feud. n. 38. Borch. de feud. c. 4. n. 34. Vlesenb. d. 6. 2. n. 10. Vult. feud. lib. 1. c. 8. n. 41. fol. 345.

V.

Feudis non proprijs porrò annumeramus & illud, quod con- ceditur, juramento fidelitatis non præstito. (a) Quamvis enim

A;

fides

fides neq; directo, neq; obliquè Vasallo possit remitti, remitti tamen potest Iuramentum fidelitatis, (b) quod remissò, Vasallus nihilominus est ad omnia, quæ Iuramento fidelitatis continentur, domino obligatus. (c) Nec immerito talis conventio de jurementi remissione toleratur. Sunt enim multi numinis divini metu, ad usq; superstitionem timidi. Etsi quoq; experientia astipulante, plurimi contemptu religionis ad jurandum reperi-antur facillimi. (d)

(a) c. 1. in fin. per quos fiat Invest. c. un. de fidelitate. c. 1. in fin. principij, quæ fuit prima causa benef. am.

(b) Laudensis c. 1. n. 15. In quibus causis feud. Parisius de Redintegr. feud. c. 8. n. 20. (solet autem Iuramentum fidelitatis remitti in feudis modici momenti) Bl. in c. Inter dilectos, de fide instr. Ias. in præl. feud. n. 115. & 116. cum seq. Zaf. p. 12. n. 34. Moz. de divis. feudi n. 76. Menoch. conf. 391. n. 35. vol. 4. Schrad. parte 2. c. 4. n. 18. Vasallo, licet domino & successoribus ejus fidelitatem juraverit, suadetur tamen petitio renovandæ Investiture. A præstatione verò novi Iuramenti successoribus iisdem, immunitus est.

(c) Thom. de Marinis tit. 16. n. 7. c. un. ibi. sunt enim quædam feuda. Quæ fuit prima causa benef. amittendi Borch. de feudis c. 1. n. 21.

(d) L. quæ sub conditione g. § 1. ff. de condit. Instit. L. si à milite 29. § 2. ff. de testam. militis L. si quis inquilinos 112. § 1. de leg. 1. L. non dubitamus 20. ff. de cond. & demonst. Cujac. 5. obs. 1.

ZΗΤΗΜΑ

An feudum concedi possit, ut dominium utile unâ cum directo apud concedentem maneat, & feudum nihilominus sit non proprium disquiritur? Post alios affirmat Duarenus, (a) nos negabimus. Nec etiam putamus hoc modo feudum non proprium constitui posse, dominio nimis utrōq; à dante in acipientem translato, retenta licet fide, quod tamen afferunt, non pauci. (b)

(a) c. 2. n. 8. de feudis.

(b) Ias. in præl. feud. Bl. L. 3. in fin. C. si plures undā sententiā Socinus. conf. 76. n. 45. Vol. 1. Zaf. p. 12. n. 33. VVesemb. d. c. 2. n. 10. Duar. d. c. 2. n. 8. Vult. sèpè dicto c. 8. n. 40. folo.

344.

Feudum

VI.

Feudum non proprium & hoc censemus, quod fæminis con-
ceditur, & omne illud in quo de fæmineâ successione convénit.

c. un. de feudo fæminæ c. un. de beneficio frat. Zaz. p. 12. n. 29.

Bursat. cons. 49. n. 66. VVes. d. c. 2. n. 10. Borch. c. 4. n. 28.

de feudis. Vult. de feudis. lib. 1. c. 8. n. 23. fol. 345.

ZNTKMA

De feudo emptiō quid? Gravissimè inter feudistas de eo
Controvertitur, feudum emptum sit ne improprium? Et post
communem affirmativam, cui Vnicus Sonsbecius contrariatur,
celeberrimus Vultejus, ipsius quoq; Sonsbecij fundamenta des-
truere, ejusdemq; argumenta diluere eruditissimè collabora-
vit, (a) cuius judicio salvo, cum domino præside præceptore,
pro negativæ defensione, respondebo, (b)

(a) d. c. 8. n. 45. fol. 349.

(b) c. un. de feudo dato in vicen. L. commissoriae reprob. L. Ti-
tius 3. in fin. ff. de obs. parent. & patr. præstandis Dominus
Franz. in prælect. suis. in consuet. feud. nihil est quod regeris ex
disp. præced. 5. th. 3. lit. d. ibi inter disputandum negativa obti-
nebat.

VII.

Hinc quoq; inficiabimur, ejusmodi tenore feudum non pro-
prium concedi, quod quidem non emitur, ita tamen constitui-
tur, ut eo quotannis, domino aliqua pensio præstetur. Sed hoc
modo effici contractum censualem, statuemus, (a) multi licet
contendant, hic iniri contractum Emphyteuticum, (qui à cen-
suali differt, quod censualis non tribuat jus commissi propter
pensionem triennio, aut si Ecclesiæ ex solvatur biennio, non so-
lutam. Myns. § adeò Inst. locati n. 10.) aut aliquem alium contra-
sum innominatum, (b)

(a) Afflitt. decision. 129. n. 4. Capit. decis. 103.

(b) Schenck. in c. 1. § in primis penult. In quibus causis. Ias.
prælud. feud. n. 62. Bal. in L. liberti 10. n. 36. C. de operis libert.
idem in L. cum falsa 5. C. de Iuris & facti ign. Alex. L. Vtrum
§. ff. de V. O.

VIII.

Ad feuda non propria etiam hoc assumimus in quo servi-
tium præstatur reale.

A 4

Curt

Curl. Iunij de feudis p. 6. q. 6. Bl. in Auth. si quis ruinas C. de
S. S. Ecclesij. Alex. conf. 10. vol. 5. Paris. conf. 4. n. 13. & conf.
12. n. 20. & seq. vol. 1. Bursatus prolixius in conf. 127. n. 13.
Mozius quidem de divis. feudi n. 36. autumat contractum effici
innominatum, feudo sub præstatione realis servitij concessio. Idem
tamen aliter & rectius docuit de Subst. feudi n. 27. nimirum hoc
tenore, feudum non proprium concedi.

IX.

Inter feuda non propria præterea referimus & feudum quod
liberum est ab omnibus oneribus, ab omnibus servitijs exem-
ptum & ad fæminas ideo transitorium, atq; Francum feudum
nominatur. (a) Quod quamvis sit contra naturam feudorum,
tamen non est contra eorum substantiam. Hinc habemus επό-
μενον, si dominus fidelem suum ab omnibus liberet servitij one-
ribus, feudum non extingui. In talium autem feudorum con-
stitutione duo requiruntur: prius ut dicatur esse liberum; po-
sterius quod ex priore subsequitur, ut ad nulla teneatur servi-
tia. (b)

- (a) Borch. d. c. 4. n. 32. Schrad. c. 4. n. 6. Menoch. conf. 181.
n. 83. Vol. 2. idem conf. 400. n. 21. Vol. 5. Alex. conf. 30. n.
20. Vol. 1. Natta. conf. 600. n. 8. Vol. 3. Oldr. conf. 34. Castren-
sis conf. 312. Vol. 1. Iaf. conf. 57. Vol. 1. Br. conf. 4. n. 8.
(b) Alvar. in 2. divis. feud. Borch. in 5. divis. feud. Rebuff. in
14. Bal. in 18. idem in c. inter dilectos de fid. Instrum. Clarus in
fend. q. 12. Camerarius in c. Imperiale fol. 35. Thom. de
Marinis tit. 17. n. 8. Rosenth. c. 2. concl. 33. vult. lib. 1. de feud.
c. 8. n. 50. fol. 353.

X.

Tandem feudum non proprium & hoc tenore constitui ar-
bitramur, quo conceditur alicui, ut ipsi, cui concessum est, ipsi-
usq; heredibus, & cui dederint habere liceat. (a) Heredis appel-
lationem secundum materiam feudalem accipimus, juxta vul-
garem: verba cujusq; dispositionis excipi debete, secundū sub-
iectam materiam, & sequi naturam contractus de quo fiunt.
Verba enim rebus inserviunt, & non è contrario, (b) idq; ma-
xime in feudorum concessione & Investituris. (b) Adeò ut ver-
ba

ba ex natura feudi, contra propriam significationem s^ep^e veni-
ant potius, quam ut feudi naturae derogetur. (b) Hinc verba
in Investituris pro se & heredibus suis intelliguntur de heredi-
bus masculis feudalibus. (e)

- (a) MoZ. de feudi divis. n. 38. Schrad. d. c. 4. n. 62.
(b) L. sciendum c. ff. de VS.
(c) Bl. in cap. Conradi, Belvis, Alvar. Præp. c. un. § fin. quid
sit investitura. Decius conf. 193. n. 5.
(d) c. un. § fin. de succos. feudi.
(e) Vult. lib. I. de feudis d. c. 8. n. 27. fol. 310.

X I.

Generatim circa feuda hæc non propria observandum erit,
quod in omnibus ceu feuda propria regulari debeant, illis so-
lummodo exceptis, in quibns aliquid de proprietum feudorum
natura alteratum est.

c. un. de feudo non hab. prop. feud. naturam. c. un. de feudis im-
proprijs Curt. p. 6. q. 6. Hannet. de feudis lib. 4. c. ult. Zaz. p.
12. n. 14. Sonsb. p. 4. & 5. Clarus in § feud. q. 16. n. 2. 1af.
conf. 117. column 4. & seq. lib. 4. Roland. à Valle conf. 2. n.
135. Vol. I. & conf. 50. n. 15. Vol. 3. Idem conf. I. n. 12. Vol. 4.
Nam dispositio limitata juxta vulgarem, limitatum producit effe-
ctum L. 16. ff. de acq. rerum dominio arg. l. 1. § 1. ff. de pericu-
lo & com. rei ven. Borch. de feudis c. 4. num. Vlt. in fine.

X II.

Cæterum de feudo mixto, quod in hoc solum alteratum
intelligitur, quod succedens heres esse beat, in reliquis natu-
ram feudi ex pacto & providentia retinet, hic obiter saltem fiet
dispectio.

Menoch. conf. 968. n. 7. & seq. vult. de feudis lib. I. d. c. 8. n. 30.
fol. 315.

X III.

Mixtum autem feudum appellatum est, quia habet aliquid
de feudo hereditario, aliquid de feudo ex pacto & providentia,
& conceditur Vasallo pro se, filijs, & heredibus.

Clarus § feud. q. 9. Pinell. l. 1. C. de bono matrim. p. 3. n. 88.
Borch. c. 4. n. 10. Frecc. de subeo feud. lib. 3. art. 15. Decius conf.
445. n. 3. Socin. conf. 114. n. 14. Vol. 2. Burs. conf. 91. n. 13.
lib. 1, ideo etiam mixtum dici existimant, quod non perinde ut
mere hereditarium ad heredes etiam extraneos, sed ad descen-
dentes

dentes tantum masculos tamen transeat. Grat. cons. 4. vol. 1. Grae
veta cons. 256. n. 31. Pist. q. 1. n. 47.

XIV.

Feudum nec heredum nec aliorum mentione factā, receptū,
hoc nempe tenore: Titius accepit feudum Tusculanum à Sem-
pronio, Vniforme dicunt, (a) Quod tamen ejusdem naturae esse
volunt cum feudo mixto. In dubio verò feudum ex pacto &
providentia multi præsumunt, plures hereditarium. (b)

(a) c. un. de duob. fr. à cap. Invest. Isern. c. 1. n. 9. de alien. feud.
Belv. c. un. in fin. de eo qui sibi aut heredibus. Affl. in prælud.
feud. n. 99 Curt. Iun. cons. 3. n. 4. Brun. cons. 8. n. 14. Rosenth.
c. 2. concl. 34. Socin. Iun. cons. 105. n. 34.

(b) Isern. in c. un. § & si libellus. de alien. feud. paterni Ardz.
§ item quæritur de succes. feud. Camer. § præterea fol. 792. de
prob. feud. alien. per Fred.

XV.

Hinc feudum susceptum pro se, & heredibus ex suo corpo-
re legitimè descendantibus, perhibent hereditarium, ut & acce-
ptum pro se & heredibus masculis. Item pro se & heredibus le-
gitimis.

Clarus in § feudum. q. 9. c. 8. Paris. cons. 4. n. 27. lib. 1. Thom.
de Marinis. tit. 5. n. 20. & 27. quod tamen aliij feudum, ex pa-
cto & providentia dicunt. Rol. à Valle. cons. 27. vol. 1. idem cons.
28. & cons. 55. vol. 3. priorum sententiam communiorem Rosenth.
& Vult dictis locis testantur.

XVI.

Stante concessione pro se & liberis, vel heredibus ex cor-
pore descendantibus, dubitatum fuit, cuiusnam naturae feudum
hoc esset? Feudum hoc ex pacto & providentia reiiquerunt,

Thom. de Marinis tit. 5. n. 20. Affl. c. un. de eo qui sibi Rosenth.
c. 2. concl. 24. & concl. 26. Adycentes, in tali feudo descenden-
tes non succedere nisi sint heredes quoq; ultimo defuncto.

XVII.

Vocem feudi ex pacto & providentia commentitiam per-
strinxit Thomas, (a) & in scholâ feudali minus necessariā. Nos
terminum hunc cum Pistorio, (b) & Camerario, (c) utpote à ma-
xima interpretum parte utiliter usurpatum, & in toro receptū
retinemus.

(a) de

(a) de feudis tit. i. in pr. (b) q. i. n. 7. Vbi fusius prosequitur, que
sit hujus termini vis & significatio, (c) in c. un. § Insuper versu
præterea de feud. alien. per Frede.

XVIII.

Idem Marinus feudum hoc dici tradidit, (a) ex pacto & pro-
videntia, eam ob causam, referente Vultejo, (b) quod non solum
à pacto acquirentis, sed etiam peculiari quadam provisione con-
cedentis in successores transeat. (c) Ut ita pactum accipientem
potissimum respiciat, providentia verò dantem. Et hac ratione
origo hujus feudi erit ab accipiente, successio verò ex provi-
dentia concedentis.

- (a) tit. i. de feudis n. 14. & seq. ut n. 24.
(b) lib. i. c. 8. n. 27. fol. 310.
(c) Frecc. de feudis lib. 3. diff. 22.

Βιτισαγματα Duo.

I.

An patri liceat uni ex filiis prælegare feudum, quod ei con-
cessum erat, p quibuscumq; heredib; etiam extraneis? negamus.

II.

An generalis prohibitio testandi locum etiam habeat in feu-
dis non proprijs? affirmamus.

πάρεργον

Num ideo benè ab interpretibus, dominium distinctum sit in
directum & utile, quia directam habemus & utilem actionem?
Quod negatur. Nam (ut eruditè recentiores loquuntur) jus quo
res nostra est, unum tantum est, cuius usus à reipsa separari po-
test, eidemq; rursus consolidari, eoq; respectu plenum & minus
plenum dominium dici ab incidenti, in species verò dividi non
potest.

arg. L. un. C. de nudo jure Quirit. toll. L. II. § 4. & seq. ff. de
Except. rei jud. L. i. § 1. ff. si ager rectig. pet. Cujac. II. obs. 35.
Vult. 1. discip. Schol. c. 19. Duar. 1. disp. annivers. 17. Coras. Mi-
scel. lib. 6. c. 20. n. 2. Treut. 1. p. disp. 15. Th. 1. lit. 4. illis tamē
qui distinctione directi & utilis dominij utantur facilioris tradi-
tionis gratiā, non admodum contradicendum putant. Sed cesset
πάρεργον ne audiamus: τὸ μὲν πάρεργον ἔργον ὡς ποιόμενον
τὸ δὲ ἔργον ὡς πάρεργον ἐκποιόμενον.

Εἰλθ. ηγή πάντα δόξα θεῶν

155094

AB 155054

ULB Halle
004 829 352

3

VD 17

A
155

Farkarte #13

B.I.G.

**LLEGII FEUDALIS
DISPUTATIO XIII.
EVDIS NON PRO
PRIIS.**

M. D. C. E. A.

IDE AMPLISSIMO
MO~~Q~~VE VIRO, DOMINO THO-
NZIO, IC. Feudaliumque consuetud. in
VVitebergensi Professore publico
defendendam proponit,

TINUS IEMNICIUS,
Mysnensis.

XVI. Decembris.

W I T E B E R G Æ,
ypis M. Georgij Müllerj,
Anno M. D. XCVI.